

DFD-YD/ETCD (2025) 186

7 жовтня 2025 року

Навчання для молодих людей з підходів Ради Європи у молодіжному секторі

24-29 листопада 2025 року
м. Львів, Європейська молодіжна столиця - 2025¹

**Кінцевий термін подачі заявки на участь у навчанні –
30 жовтня 2025 року**

¹ Відповідно до безпекової ситуації, що спричинена агресією Російської Федерації проти України

Організатори

Організаторами навчання є проєкт Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза IV» у співпраці з Міністерством молоді та спорту України та Українською асоціацією молодіжних рад.

- Офіс Ради Європи в Україні - <https://www.coe.int/uk/web/kyiv>;
- Проєкт Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза IV» <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/youth-for-democracy-in-ukraine>;
- Департамент молоді Ради Європи - www.coe.int/youth;
- Міністерство молоді та спорту України - <https://mms.gov.ua/>;
- Українська асоціація молодіжних рад - <https://www.facebook.com/ukrainianyouthcouncils>.

Міністерство молоді та спорту України

Міністерство молоді та спорту України – це головний орган у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування й реалізує державну політику у сферах молодіжної політики, фізичної культури і спорту, утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Рада Європи: молодіжна політика

Рада Європи є провідною правозахисною організацією на континенті. Вона підтримує свободу вираження поглядів і ЗМІ, свободу зібрань, рівності, захисту меншин. Вона проводила кампанії з таких питань: захист дітей, мова ворожнечі в інтернеті, права ромів / ромок.

Усі держави-члени Ради Європи приєдналися до Європейської конвенції з прав людини – договору, призначеного захищати права людини, демократію й верховенство права. Європейський суд з прав людини здійснює нагляд за реалізацією Конвенції, якій у 2025 році виповнюється 75 років.

Україна набула членства в Раді Європи в листопаді 1995 року. Рада Європи захищає права людини за допомогою таких міжнародних конвенцій, як Конвенція про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству й боротьбу з цими явищами; Конвенція про кіберзлочинність. Вона здійснює моніторинг прогресу, досягнутого державами-членами в цих галузях, і надає рекомендації за допомогою незалежних експертних органів моніторингу.

Департамент молоді є частиною Директорату демократичної участі у складі Генерального директорату з питань демократії Ради Європи й несе відповідальність за реалізацію молодіжної політики в Раді Європи. Департамент розробляє керівні принципи, програми і правові документи для формування послідовної й ефективної молодіжної політики на місцевому, національному і європейському рівнях. Він покликаний узагальнювати й розповсюджувати знання й досвід, які стосуються життєвих ситуацій, прагнень і засобів вираження поглядів європейської молоді.

Стабільність демократичного суспільства ґрунтується на креативності, динамізмі, соціальній відповідальності та компетентності молодих людей. Водночас демографічні зміни, технологічний розвиток і зростання соціальної нерівності ставлять молодих європейців/європейок у важке становище. Дехто з них відчуває зростання проблем щодо повної реалізації прав людини, особистого розвитку, змістовної громадської участі та інтегрування до суспільства, а також безперешкодного переходу до самостійного життя; у ситуації особливого ризику перебувають вразливі та маргіналізовані групи молоді.

У будь-якій молодіжній політиці провідну роль відіграє громадська участь молоді. Це знайшло відображення, зокрема у [Рекомендації Комітету міністрів про доступ молодих людей до прав](#)² та Європейській хартії про участь молоді в місцевому та регіональному житті. Хартія була прийнята у 1992 році та вперше [переглянута у 2003 році](#)³ і вдруге у 2025 році.

Участь молодих людей у житті громади є правом людини і водночас умовою їхньої успішної інтегрування та незалежності як активних, самостійних і відповідальних громадян та громадянок зараз і в майбутньому. У січні 2020 року Комітет міністрів ухвалив [Стратегію молодіжного сектору до 2030 року](#)⁴, яка зокрема містить відповіді на нові питання й виклики, що з ними стикаються молоді люди в усій Європі.

16 – 17 травня 2023 року в Рейк'явіку (Ісландія) відбувся [Саміт глав держав і урядів 46 держав-членів Ради Європи](#). Вони домовилися зміцнити Організацію, забезпечити відповідальність за збройну агресію Російської федерації проти України та підтримати жертв. У [Рейк'явікській декларації «Об'єднані навколо наших цінностей»](#)⁵ підкреслено важливу роль молодих людей: «... участь молоді в процесах ухвалення рішень підвищує ефективність публічних політик та зміцнює демократичні інститути через відкритий діалог». В жовтні 2025 року на Мальті прийнята Рамкова концепція інтеграції молодіжної перспективи, що є продовженням домовленостей Саміту в Рейк'явіку.

У [Новому демократичному пакті для Європи](#)⁶ – стратегічній ініціативі Ради Європи, спрямовані на відновлення, зміцнення і актуалізацію демократичних інститутів, цінностей і практик по всьому континенту – наголошено на важливості «не винайти демократію заново, а зміцнити її основи, посилити її переваги та оновити її форму, зробивши її відчутною для всіх, особливо для молодого покоління».

² Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про доступ молоді з неблагополучних районів до соціальних прав, CM/Rec(2015)3; про доступ молодих людей до прав, CM/Rec(2016)7. URL: <https://rm.coe.int/access-to-social-rights-cmrec-2015-3-ukr/1680a0f164>

³ Переглянута Європейська Хартія про участь молодих людей у місцевому та регіональному житті (2003 рік). URL: <https://rm.coe.int/168071b58f>

⁴ Стратегія молодіжного сектору до 2030 року. URL: <https://www.coe.int/en/web/youth/youth-strategy-2030>

⁵ Рейк'явікська декларація «Об'єднані навколо наших цінностей». URL: <https://rm.coe.int/4th-summit-of-heads-of-state-and-government-of-the-council-of-europe/1680ab40c1>

⁶ Новий демократичний пакт для Європи. URL: <https://www.coe.int/en/web/new-democratic-pact-for-europe>

Проект Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза IV»

Проект [«Молодь за демократію в Україні: Фаза IV»](#) розпочато у межах Плану дій Ради Європи для України на 2023–2026 роки. Проект побудований на результатах та досвіді проекту Ради Європи «Молодь за демократію в Україні» у 2020-2024 роках.

Проект «Молодь за демократію в Україні: Фаза IV» спрямований на те, що молоді люди в Україні отримують переваги від молодіжної політики, заснованої на підходах участі, та якісної молодіжної роботи для зміцнення власної стійкості та добробуту, щоб реалізувати свої права людини у воєнний та повоєнний час і відігравати важливу роль у зусиллях з відновлення України.

Проект безпосередньо відповідає пріоритетам, визначеним Рейк'явікським самітом, зокрема Рейк'явікським принципам демократії, в яких наголошується, що забезпечення демократичного майбутнього для всіх у Європі вимагає інвестицій в участь молодих людей у демократичному житті та процесах ухвалення рішень, у тому числі через навчання правам людини та основним демократичним цінностям, таким як плюралізм, інклюзивність, недискримінація, прозорість та підзвітність.

Проект ґрунтується на [Стратегії молодіжного сектору Ради Європи до 2030 року](#)⁷, яка робить акцент на кількох важливих аспектах: збільшенні спроможності молодіжного громадянського суспільства сприяти розвитку демократії участі та демократичного громадянства як у межах, так і поза межами своїх членств; проведенні більшої кількості політик та процесів управління у змістовний спосіб та на підходах участі, залучаючи різноманітні групи молоді та їх представників і представниць/організації; а також зміцненні молодіжної політики та молодіжної роботи для усунення бар'єрів участі молоді. Крім того, Стратегія також визначає молодіжну роботу як один із пріоритетів, зокрема, з акцентом на: зміцненні, визнанні та просуванні політики та практики молодіжної роботи через інтеграцію молодіжної роботи в рамки молодіжної політики, покращення якості молодіжної роботи, яку здійснюють як волонтери і волонтерки, так і оплачувані молодіжні працівники і працівниці, а також розширення доступу та привабливості молодіжної роботи та неформальної освіти/навчання для ширших груп молоді.

Проект відображає реформи молодіжної політики в Україні, зокрема [Національну стратегію державної молодіжної політики до 2030 року](#)⁸, [Державну цільову соціальну програму «Молодь України» 2021-2025](#)⁹ та [концепцію Державної соціальної цільової програми «Молодь України: покоління стійкості - 2030»](#)¹⁰.

Проект заохочує зацікавлені сторони молодіжної політики в Україні впроваджувати та поширювати Рекомендації Комітету Міністрів державам-членам:

⁷ Стратегія молодіжного сектору до 2030 року. URL: <https://www.coe.int/en/web/youth/youth-strategy-2030>

⁸ Національна стратегія державної молодіжної політики до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text>

⁹ Державна цільова соціальна програма «Молодь України» 2021-2025. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-cilovoyi-socialnoyi-programi-molod-ukrayini-na-20212025-roki-ta-vnesennya-zmin-do-deyakih-aktiv-kabinetu-ministriv-ukrayini-579-020621>

¹⁰ Концепція Державної соціальної цільової програми «Молодь України: покоління стійкості - 2030». URL: <https://mms.gov.ua/news/uriad-skhaluv-kontseptsiiu-derzhavnoi-sotsialnoi-tsilovoi-prohramy-molod-ukrainy-2030-pokolinnia-stiikosti>

[про доступ молоді з неблагополучних районів до соціальних прав, CM/Rec\(2015\)3](#)¹¹; [про доступ молодих людей до прав, CM/Rec\(2016\)7](#)¹²; [про молодіжну роботу, CM/Rec\(2017\)4](#)¹³; [щодо участі ромської молоді, CM/Rec\(2023\)4](#)¹⁴; [про захист молодіжного громадянського суспільства і молоді та підтримки їх участі в демократичних процесах, CM/Rec\(2022\)6](#)¹⁵.

Українська асоціація молодіжних рад

Українська асоціація молодіжних рад (УАМР) – це громадська організація, членами якої є молодіжні ради, а також інші молодіжні консультативно-дорадчі органи при органах державної влади та органах місцевого самоврядування (молодіжні парламенти, молодіжні колегії тощо).

Метою УАМР є супровід та підтримка діяльності діючих молодіжних рад, а також сприяння у розвитку нових, задля підвищення участі молоді у процесі ухвалення суспільно-важливих рішень.

Основними напрямками діяльності УАМР є:

- широке залучення молоді до активної участі в розбудові української національної демократичної соборної держави та становленні громадянського суспільства;
- залучення молоді до участі у громадському і політичному житті;
- підвищення участі молоді у процесі ухвалення рішень для молоді та здійснення адвокації у сфері молодіжної політики;
- сприяння урахуванню інтересів молодіжних рад та молоді у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування та на міжнародному рівні;
- створення сприятливих умов для всебічного розвитку молоді;
- обмін практиками молодіжної роботи;
- сприяння ефективній комунікації та системній роботі молодіжних рад;
- сприяння досягненню Глобальних Цілей Сталого Розвитку та забезпечення сталого розвитку Асоціації;
- сприяння розвитку мережі молодіжних рад;
- розробка та надання рекомендацій органам державної влади та органам місцевого самоврядування щодо формування та вдосконалення нормативно-правової бази у сфері молодіжної політики.

¹¹ Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про доступ молоді з неблагополучних районів до соціальних прав, CM/Rec(2015)3. URL: <https://rm.coe.int/access-to-social-rights-cmrec-2015-3-ukr/1680a0f164>

¹² Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про доступ молодих людей до прав, CM/Rec(2016)7. URL: <https://rm.coe.int/access-to-rights-for-young-people-cm-2016-7-ua-ukr/1680a0f163>

¹³ Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про молодіжну роботу, CM/Rec(2017)4. URL: <https://rm.coe.int/ukr-youth-work-in-the-spotlight/1680a4bd04>

¹⁴ Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам щодо участі ромської молоді, CM/Rec(2023)4. URL: <https://rm.coe.int/rec-on-roma-youth-participation-upd-2774-6711-4760-v-1/1680abf18f>

¹⁵ Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про захист молодіжного громадянського суспільства і молоді та підтримки їх участі в демократичних процесах, CM/Rec(2022)6. URL: <https://rm.coe.int/rec-on-youth-civil-society-upd-2764-3898-5224-v-1/1680abf191>

Мета та завдання навчання

Мета навчання – створення мережі молодих людей для мультиплікування підходів Ради Європи у молодіжному секторі в Україні, впровадження молодіжної перспективи та посилення участі молодих людей у процесах ухвалення рішень на локальному, регіональному та національному рівні у воєнний та післявоєнний період.

Завдання навчання:

- посилити компетентності молодих людей щодо участі в демократичних процесах з урахуванням підходів участі молоді у процесах ухвалення рішень на різних рівнях;
- дослідити бар'єри та шляхи їх подолання для участі різних молодих людей у процесах ухвалення рішень задля забезпечення їхнього доступу до прав та розвитку інклюзивного середовища, зокрема відповідно до Національної стратегії безбар'єрного середовища в Україні 2030;
- дослідити ролі та можливості внеску молодих людей в процеси діалогу та співпраці між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, молодіжними інституціями та молодими людьми з метою зміцнення участі молодих людей та ефективності молодіжної політики;
- дослідити підходи та стандарти Ради Європи та молодіжної політики в Україні щодо участі молодих людей у процесах ухвалення рішень та розвитку інклюзивного середовища;
- дослідити та обговорити практичне використання рекомендацій¹⁶ Ради Європи щодо участі молодих людей, зокрема прийнятої на Мальті в жовтні 2025 року Рамкової концепції інтеграції молодіжної перспективи, що є продовженням домовленостей Саміту глав держав і урядів 46 держав-членів Ради Європи, що відбувся в Рейк'явіку (Ісландія) в травні 2023 року;
- дослідити форми та інструменти участі молодих людей у процесі ухвалення рішень на національному та міжнародному рівнях;
- сприяти визнанню та якісному розвитку неформальної освіти в молодіжній секторі, зокрема відповідно до процесу вступу України до ЄС;
- спланувати подальші кроки та навчальні потреби учасників та учасниць навчання для мультиплікування підходів Ради Європи у молодіжному секторі в Україні, впровадження молодіжної перспективи, посилення участі молоді у процесах ухвалення рішень на локальному, регіональному та національному рівнях та розвитку інклюзивного середовища.

¹⁶ Зокрема Рекомендації Комітету Міністрів державам-членам [про доступ молоді з неблагополучних районів до соціальних прав, CM/Rec\(2015\)3](#); [про доступ молодих людей до прав, CM/Rec\(2016\)7](#); [про молодіжну роботу, CM/Rec\(2017\)4](#); [щодо участі ромської молоді, CM/Rec\(2023\)4](#); [про захист молодіжного громадянського суспільства і молоді та підтримки їх участі в демократичних процесах, CM/Rec\(2022\)6](#)

Методологія

Навчання побудоване на методології неформальної освіти та зокрема:

- передбачає активну участь кожного та кожної;
- орієнтується на тих, хто навчається;
- передбачає засвоєння життєвих навичок і підготовку до активного громадянства;
- ґрунтується на застосуванні індивідуального та групового навчання на основі колективного підходу; є цілісним й орієнтованим на процес; ґрунтується на досвіді та заходах;
- організоване з урахуванням потреб учасників та учасниць.

Учасники та учасниці навчання

До участі в навчанні запрошуються молоді люди віком від 18 до 35 років, які готові мультиплікувати підходи Ради Європи у молодіжному секторі в Україні, впроваджувати молодіжну перспективу та посилювати участь молодих людей у процесах ухвалення рішень на локальному, регіональному та національному рівнях та є представниками та представницями:

- молодіжних консультативно-дорадчих органів на місцевому, регіональному та національному рівнях,
- органів студентського самоврядування,
- молодіжних громадських організацій та неформальних об'єднань, ініціативних груп,
- молодіжних центрів та просторів,
- радники та радниці з питань молоді.

Очікується, що учасники/учасниці:

- є громадянами/громадянками України;
- мають досвід підвищення обізнаності/адвокації/захисту/представлення інтересів різних молодих людей, зокрема внутрішньо переміщених осіб, тих, хто повертається, осіб з інвалідністю, ветеранів та ветеранок, молоді національних спільнот, молоді сільської місцевості, представників/представниць ЛГБТК+ спільноти та/або інших;
- мають практичний досвід з питань участі молоді у процесах ухвалення рішень на будь-якому рівні – локальному, обласному, національному, міжнародному;
- мають підтримку від молодіжної організації, молодіжного центру, мережі тощо на місцевому, національному та/або міжнародному рівнях, щоб мультиплікувати підходи Ради Європи у молодіжному секторі;
- розподіляють і готові сприяти просуванню цінностей Ради Європи: прав людини, демократії та верховенства права;
- володіють базовими компетентностями у сфері ІКТ та мають доступ до мережі Інтернет під час проходження навчання;

- мають можливість впроваджувати в Україні здобуті компетентності з питань участі молоді та підходів Ради Європи;
- мають можливість працювати та спілкуватися українською мовою; вміння спілкуватися англійською мовою є додатковою цінністю.

Критерії відбору:

- практичний досвід з питань участі молоді у процесах ухвалення рішень на будь-якому рівні – локальному, обласному, національному, міжнародному;
- досвід підвищення обізнаності/адвокації/захисту/представлення інтересів різних молодих людей, зокрема внутрішньо переміщених, тих, хто повертається, ветеранів та ветеранок, молоді національних спільнот, молоді сільської місцевості та інших;
- мотивація взяти участь у навчанні;
- план впроваджувати в Україні здобуті компетентності з питань участі молоді та підходів Ради Європи.

Рада Європи вітає заявки від усіх кандидатів та кандидаток, які відповідають конкретному профілю діяльності, незалежно від статі, інвалідності, сімейного чи батьківського стану, расового, етнічного чи соціального походження, кольору шкіри, релігії, переконань чи сексуальної орієнтації.

Учасники та учасниці повинні мати можливість взяти на себе зобов'язання щодо повної тривалості тренінгу та всіх його особливостей. Не менше 30% учасників/учасниць повинні бути чоловіками. У зв'язку з війною та воєнним станом в Україні організатори врахували ризик відмови учасників та учасниць від участі в будь-який момент.

Порядок подання заявок і відбір учасників та учасниць

Подати заявку на участь у навчанні можна до 30 жовтня 2025 року (включно) за посиланням – <https://forms.gle/MntVPXYkSLN7uChw5>.

За результатами поданих заявок буде відібрано до 25 учасників і учасниць на основі вищезазначеного профілю. Ми намагатимемось, наскільки це можливо, забезпечити гендерний та географічний баланс. Може бути створений список очікування. Кандидати і кандидатки будуть поінформовані про те, чи прийнята їхня заявка, чи відхилена, а також про те, чи внесені вони до списку очікування.

Оцінювання заявок і відбір учасників та учасниць здійснюватиме організаційний комітет, до складу якого входять представники й представниці Ради Європи, Міністерства молоді та спорту України і Української асоціації молодіжних рад.